



WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-P.431.25.2016.JP

Warszawa, 25 stycznia 2017 r.

**Pani
Bogumiła Radzka
p.o. Kierownika
Środowiskowego Domu Samopomocy
w Starych Świącicach
Stare Świącice 22
09-460 Mała Wieś**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ust.1 w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61 poz. 543 z późn. zm.), pracownicy Oddziału Polityki Społecznej w Delegaturze – Placówce Zamiejscowej w Płocku Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, w dniach 10 i 14-17 listopada 2016 r. przeprowadzili kontrolę doraźną w Środowiskowym Domu Samopomocy w Starych Świącicach.

Przedmiotem kontroli była organizacja i funkcjonowanie środowiskowego domu samopomocy. Kontrolą objęto okres od 1 lutego 2016 r. do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Panią bez zastrzeżeń 13 stycznia 2017 r., przekazuję Pani niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Starych Świącicach jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej (środowiskowy dom samopomocy typu A i typu B), działającą jako jednostka budżetowa Gminy Mała Wieś. W okresie objętym kontrolą funkcjonowanie Domu określał statut, regulamin organizacyjny, program działalności i plan pracy Domu na 2016 r.

W okresie od 1 lutego 2016 r. do 31 lipca 2016 r. za działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Starych Świącicach odpowiadała Pani Mira Melnychuk – kierownik Domu, a od 1 sierpnia 2016, do dnia kontroli Pani – p.o. kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy w Starych Świącicach. Za bezpośredni nadzór na działalnością Domu odpowiedzialny jest Pan Zygmunt Wojnarowski - Wójt Gminy Mała Wieś.

W wyniku kontroli ustalono, że regulamin ośrodka wsparcia został zaakceptowany przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (pismo z 24 listopada 2015 r. .znak: WPS-I.9421.3.115.2015.DS) i zatwierdzony zarządzeniem Nr 119/104/2015 Wójta Gminy Mała Wieś z dnia 25 listopada 2015 r. Zmiany do regulaminu organizacyjnego kontrolowanej jednostki zostały uzgodnione z Wojewodą Mazowieckim, co jest zgodne z § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2010 r. Nr 238 poz. 1586 z późn. zm.) zwanego dalej rozporządzeniem.

Kontrola wykazała, że do regulaminu organizacyjnego Środowiskowego Domu Samopomocy w Starych Świącicach nie opracowano schematu organizacyjnego. Ponadto, ani w treści regulaminu ośrodka wsparcia, ani w zakresach czynności i obowiązków żadnego z pracowników zatrudnionych w ŚDS w Starych Świącicach, nie wskazano osoby, która zastępuje kierownika ŚDS w Starych Świącicach podczas jego nieobecności w pracy.

Ustalono, że program działalności i plany pracy na 2016 r. zostały opracowane w uzgodnieniu z Wojewodą Mazowieckim i zatwierdzone przez Wójta Gminy Mała Wieś. W związku z tym, że do dnia złożenia (listopad 2015 r.) do WPS MUW w Warszawie programu działalności i planów pracy nie zatrudniono jeszcze kierownika ŚDS w Starych Świącicach oraz, że Dom swoją działalność prowadzi od 1 lutego 2016 r. to dokumenty powyższe zostały opracowane przez pełnomocnika wójta do spraw tworzenia ŚDS w Starych Świącicach. Zatem wskazać należy, że w 2017 r. program działalności i plany pracy powinny być już opracowane przez kierownika śds, o czym mowa w treści § 4 ust. 2 rozporządzenia.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Starych Świącicach to ośrodek wsparcia dziennego pobytu, przeznaczony dla 30 osób przewlekłe psychicznie chorych i upośledzonych umysłowo, które nie wymagają leczenia szpitalnego, zamieszkałych na terenie gminy Mała Wieś i jak ustalono - w ramach porozumienia międzygminnego, na terenie gminy Bulkowo. Zespół kontrolny stwierdził, że na dzień 9 listopada 2016 r. do Domu przyjętych było 32 uczestników, co jest niezgodne z limitem miejsc jaki wskazano w regulaminie organizacyjnym ŚDS w Starych Świącicach.

W wyniku kontroli dokonano ustaleń, że stan i struktura zatrudnienia w ośrodku wsparcia była niezgodna z regulaminem Środowiskowego Domu Samopomocy w Starych Świącicach. Według stanu na 9 listopada 2017 r. w kontrolowanym Domu zatrudnionych było 7 osób na 6,5 etatu: p.o. kierownika/ instruktor terapii zajęciowej - 1 etat, asystent osoby niepełnosprawnej – 1 etat, instruktor terapii zajęciowej - 4 etaty, palacz c.o. - 0,5 etatu. Ponadto w ramach umowy zlecenia zatrudniono lekarza psychiatrę i psychologa. Na podstawie umowy nr 270/2016 z dnia 15 września 2016 r. zawartej z Powiatowym Urzędem Pracy w Płocku obowiązującej od 15 września 2016 r. do 14 grudnia 2016 r. w sprawie odbywania stażu przez bezrobotnego w ŚDS w Starych Świącicach jedna osoba odbywała staż na stanowisku asystenta instruktora terapii zajęciowej. Ustalono, że faktyczna struktura zatrudnienia odbiegała od ustalonej z Wojewodą Mazowieckim w treści § 11 regulaminu organizacyjnego, ponieważ w ŚDS w Starych Świącicach nie zatrudniono ani głównego księgowego ani pracownika socjalnego. Wprawdzie na mocy porozumienia zawartego 1 lutego 2016 r. pomiędzy Panią Mirą Melnychuk - byłym kierownikiem ŚDS w Starych Świącicach, a Panem Zygmuntem Wojnarowskim – Wójtem Gminy Mała Wieś ustalono, że od 1 lutego 2016 r. obsługę finansowo - księgową zapewniali pracownicy Referatu Planowania i Finansów zatrudnieni w Urzędzie Gminy w Małej Wsi, a nadzór nad prowadzeniem ksiąg rachunkowych sprawował skarbnik gminy Mała Wieś, jednak stan ten naruszał postanowienia

art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2016 r., poz. 1870 z póź. zm.).

W toku kontroli ustalono, że psycholog zatrudniony w jednostce w ramach umowy zlecenia, nie posiadał półrocznego doświadczenia w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi, co jest niezgodne z wymogami § 11 ust. 1 rozporządzenia.

Stwierdzono również, że brak jest uzasadnienia do realizacji usług świadczonych przez lekarza psychiatrę zatrudnionego w ŚDS w Starych Świącicach w ramach umowy zlecenia, ponieważ ani w treści art. 51a ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 930 z późn. zm.), ani w treści § 14 rozporządzenia, nie uwzględniono tego typu usług. Ponadto wiadomym jest, że istnieje możliwość korzystania z usług lekarza psychiatry w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia.

Zespół kontrolny ustalił, że zajęcia z uczestnikami Środowiskowego Domu Samopomocy w Starych Świącicach prowadzone były niezgodnie z wymiarem czasu, jaki został określony w treści § 6 ust. 1 rozporządzenia.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Starych Świącicach był czynny od poniedziałku do piątku, w godzinach od 8.00 do 16.00, w tym od 9.00 do 14.30 czyli przez 5,5 godziny dziennie prowadzone były zajęcia z uczestnikami. Wyjaśniła Pani, że podczas transportu uczestników prowadzono trening ekonomiczny i rozmowy grupowe pod opieką jednego z instruktorów terapii zajęciowej, jednak w ośrodku wsparcia nie sporządzono żadnego harmonogramu, który weryfikowałby podczas transportu czas uczestnictwa w zajęciach i godzin pracy instruktorów.

W okresie objętym kontrolą Środowiskowy Dom Samopomocy w Starych Świącicach nie funkcjonował 13 dni roboczych, przy czym w przypadku 12 dni zostało to uzgodnione z uczestnikami lub ich opiekunami i poinformowano o tej sytuacji Wójta Gminy Mała Wieś oraz WPS MUW w Warszawie. Natomiast w przypadku trzynastego dnia roboczego tj. 25.03.2016 r. nie poinformowano o tym fakcie WPS MUW w Warszawie, co jest niezgodne z unormowaniami zawartymi w § 6 ust. 3 rozporządzenia.

W okresie objętym kontrolą Środowiskowy Dom Samopomocy w Starych Świącicach stwarzał uczestnikom dobre warunki pobytu, zapewniając im wymagany standard usług w zakresie bazy lokalowej. Pomieszczenia wspólne spełniały wymagania dotyczące powierzchni przypadającej na jednego uczestnika. Dom spełniał również warunki sanitarne określone w § 18 pkt 5 lit. f i g rozporządzenia, z wyłączeniem dotyczącym pkt 4 § 18 rozporządzenia, ponieważ w łazience brodzik ograniczał osobom niepełnosprawnym dostęp do prysznicza i brak było uchwytów przy umywalce, a w toaletach nie zamontowano uchwytów ani przy umywalkach, ani przy sedesach. Ciągi komunikacyjne w budynku oraz jego otoczeniu były pozbawione barier architektonicznych.

ŚDS w Starych Świącicach zapewniał uczestnikom możliwość spożywania gorącego posiłku w ramach treningu kulinarnego.

W toku kontroli ustalono, że Środowiskowy Dom Samopomocy w Starych Świącicach świadczył usługi w oparciu o opracowane przez zespół wspierająco-aktywizujący i realizowane w porozumieniu z uczestnikami – indywidualne plany postępowania wspierająco-aktywizującego, określające zakres usług dostosowany do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych uczestników.

Pracownicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Starych Świącicach wchodzący w skład zespołu wspierająco-aktywizującego spełniali wymagania kwalifikacyjne w zakresie wykształcenia i stażu pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi.

Kontrola wykazała, że w dwóch przypadkach okres na jaki opracowano indywidualny plan postępowania wspierająco-aktywizującego był niezgodny z okresem podanym w decyzji kierującej do środowiskowego domu samopomocy po okresie adaptacyjnym.

Zespół kontrolny ustalił, że dokonywano omówienia realizacji planów i oceny działań osiągniętych rezultatów.

W Środowiskowym Domu Samopomocy w Starych Świącicach nie dokonano modyfikacji indywidualnych planów postępowania wspierająco – aktywizującego, do czego zobowiązuje norma § 13 ust. 2 rozporządzenia. W swoim wyjaśnieniu podała Pani, że zespół nie widział potrzeby wprowadzania zmian do planów, jednak wskazać należy, że postępowanie wspierająco – aktywizujące prowadzone z uczestnikami śds wymaga uwzględniania takowych zmian w okresach nie dłuższych niż raz na 6 miesięcy.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Starych Świącicach nie spełniał wymogu dotyczącego wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco – aktywizującego, według wymagań określonych w § 12 rozporządzenia. W Domu zatrudniono łącznie 6 pracowników w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach wliczanych do zespołu wspierająco – aktywizującego dla obu typów Domu, przy czym faktycznie pracę świadczyło 5 pracowników, gdyż od 1 sierpnia 2016 r. obowiązki kierownika ośrodka wsparcia Pani przyjęła, wykonując również zadania instruktora terapii zajęciowej. Wymagany wskaźnik zatrudnienia dla Domu typu A powinien wynosić **3,14** dla 22 uczestników przewlekłe psychicznie chorych, natomiast wynosił **3,0**, a w przypadku Domu typu B powinien wynosić i wynosił **2,0** dla 10 uczestników upośledzonych umysłowo.

W wyniku kontroli ustalono, że Środowiskowy Dom Samopomocy w Starych Świącicach realizował działania mające na celu zwiększanie zaradności i samodzielności życiowej oraz integracji społecznej uczestników poprzez prowadzenie treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych oraz poradnictwo psychologiczne, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, terapię ruchową, zapewnienie niezbędnej opieki oraz potrzebnych świadczeń zdrowotnych. Dom współpracował z rodzinami uczestników oraz właściwymi instytucjami organizującymi wsparcie i pomoc dla osób niepełnosprawnych.

W ośrodku wsparcia prowadzona była wymagana dokumentacja indywidualna uczestników oraz dokumentacja zbiorcza, w tym dotycząca okresowej oceny wyników postępowania wspierająco-aktywizującego.

Wobec przedstawionych ustaleń dotyczących działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Starych Świącicach oraz stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości, które powstały w wyniku niedostatecznego nadzoru nad działalnością Domu ze strony Pani Miry Melnyczuk – byłego kierownika ŚDS w Starych Świącicach oraz z Pani strony, zwracam się do Pani jako osoby pełniącej obowiązki kierownika **o realizację następujących zaleceń i wniosków pokontrolnych:**

1. Przestrzegać limitu miejsc ustalonego z Wojewodą Mazowieckim i zapisanego w treści regulaminu organizacyjnego w Środowiskowym Domu Samopomocy w Starych Świącicach,

2. Zapewnić właściwy wskaźnik zatrudnienia zespołu wspierająco – aktywizującego w Środowiskowym Domu Samopomocy w Starych Świącicach,
3. Dostosować stan i strukturę zatrudnienia pracowników do struktury organizacyjnej wskazanej w treści regulaminu Środowiskowego Domu Samopomocy w Starych Świącicach uwzględniając postanowienia art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2016 r., poz. 1870 z póź. zm.).
4. Prowadzić zajęcia z uczestnikami Środowiskowego Domu Samopomocy w Starych Świącicach zgodnie z unormowaniem zawartym w treści § 6 ust. 1 rozporządzenia.
5. Informować Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie o zamknięciu Domu w czasie ferii letnich lub zimowych zgodnie z unormowaniami zawartymi w § 6 ust. 3 rozporządzenia,
6. Indywidualne plany postępowania wspierająco – aktywizującego realizować w okresie nie dłuższym niż okres uczestnictwa w środowiskowym domu samopomocy wskazany w decyzji administracyjnej, mając na uwadze unormowania zawarte w treści § 7 ust. 5 – 8 rozporządzenia,
7. Dokonywać modyfikacji indywidualnych planów postępowania wspierająco – aktywizującego zgodnie z treścią § 13 ust. 2 rozporządzenia,
8. Podjąć działania mające na celu wypełnianie obowiązków związanych z zapewnieniem właściwego poziomu kwalifikacji kadry zatrudnionej w ŚDS w Starych Świącicach poprzez zatrudnienie w środowiskowym domu samopomocy psychologa spełniającego wymagania określone w treści § 11 ust.1 rozporządzenia,
9. Zaprzestać świadczenia usług na rzecz uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Starych Świącicach przez lekarza psychiatrę, mając na uwadze treść art. 51a ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 930 z późn. zm.) oraz postanowienia § 14 rozporządzenia.

Wnioski:

1. Wyposażyć Dom w udogodnienia umożliwiające funkcjonowanie osobom niepełnosprawnym tj. zainstalować w łazienkach przeznaczonych dla uczestników domu odpowiednią ilość uchwytych umywalkowych oraz umożliwić osobom niepełnosprawnym dostęp do prysznicy, stosownie do treści § 18 ust. 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2010 r. Nr 238 poz. 1586 z późn. zm.),
2. Wskazać w regulaminie organizacyjnym ŚDS w Starych Świącicach kto zastępuje kierownika jednostki podczas jego usprawiedliwionej nieobecności w pracy oraz uwzględnić schemat organizacyjny w regulaminie organizacyjnym ŚDS w Starych Świącicach.

O sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania proszę poinformować Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Pouczenie

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.) kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia do Wojewody Mazowieckiego za pośrednictwem Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie.

W przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Krzysztof Ławniczak

Dyrektor

Wydziału Polityki Społecznej